

Vad är Årike fyris?

Vi kallar det Åriket, landskapet som sträcker sig längs Fyrisån från Kungsängsbron till Flottsund. Åriket omfattar Fyrisån och åsen samt intill liggande skog, åker-, ängs- och betesmarker. Hela området har mycket höga natur- och kulturmiljövärden och är även ett viktigt rekreationsområde.

Kungsängens naturreservat

Reservatet är en del av ett tidigare betydligt större sankängsområde. Kungsängsliljorna blommar rikligt i slutet av maj. I ängsladan berättas landskapets historia.

Djurgårdsskogen och Nántuna lund

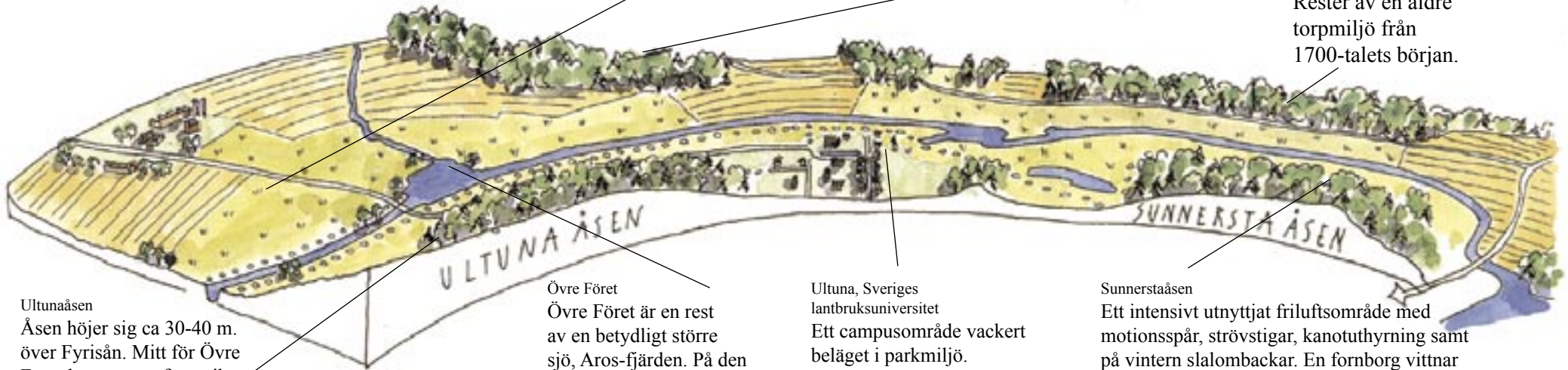
Ett strövvänligt variationsrikt skogsområde på gränsen till det öppna ängslandskapet. I södra delen ligger Nántuna lunds naturreservat samt ett större järnåldersgravfält.

Välkommen ut!

Åriket erbjuder många olika naturupplevelser. Det är unikt genom sitt tätortsnära läge. Du kan närma dig området till fots, cykel, bil eller varför inte med kanot eller skridsko.

Torpmiljön vid Pustnäs

Rester av en äldre torpmiljö från 1700-talets början.

Ultunaåsen

Åsen höjer sig ca 30-40 m. över Fyrisån. Mitt för Övre Föret har man en fin utsikt österut. På åskränet löper den gamla landsvägen.

Övre Föret

Övre Föret är en rest av en betydligt större sjö, Aros-fjärden. På den västra sidan finns ett fågeltorn. En nyuppförd (1999) fågelplatt-form finns även vid Sävjaåns mynning.

Ultuna, Sveriges lantbruksuniversitet

Ett campusområde vackert beläget i parkmiljö.

Sunnerstaåsen

Ett intensivt utnyttjat friluftsområde med motionsspår, strövstigar, kanotuthyrning samt på vintern slalombackar. En fornborg vittnar om platsens forna strategiska betydelse. I norr ligger Sunnerstaviken med ett rikt fågelliv.

Lång odlingshistoria

Åriket har en lång och intressant historia. Namn som Ultuna och Nántuna skvallrar om forntida boplatser. Landhöjningen har skapat bördiga marker som under lång tid utnyttjats som äng. Sedan medeltiden är Kungsängen den dominerande ängsmarken. Större delen av ängen har under 1800- och 1900-talen delats upp till åker. Ängsmarken hotas av igenväxning. Tack vare bildandet av Kungsängens naturreservat 1951 finns dock ett stycke naturlig ängsmark bevarat.

Åriket som transportväg

Den forntida farled som kallas Långhundraleden mynnade i den stora Arosfjärden (Övre Föret). Även fornborgen på Sunnerstaåsen skvallrar om Fyrisåns viktiga roll. Åsvägen från Flottsund till Uppsala hör också till de historiska färdvägar som är av stort intresse.

Fakta om Årike Fyris

- Årike Fyris är ett 845 ha stort område.
- Fyrisåns sträckning genom området är 6,7km.
- Åfårans maximala djup är 3,2 m.
- Sävjaåns sträckning genom området är 1,6 km.
- Inom Åriket finns tre naturreservat: Kungsängen, Nántuna lund samt Kungshamn-Morga.
- En stor del av området har ett skydd för landskapsbildningen enligt den gamla naturvårdslagen.
- Delar av Åriket är av riksintresse från kulturmiljösynpunkt.

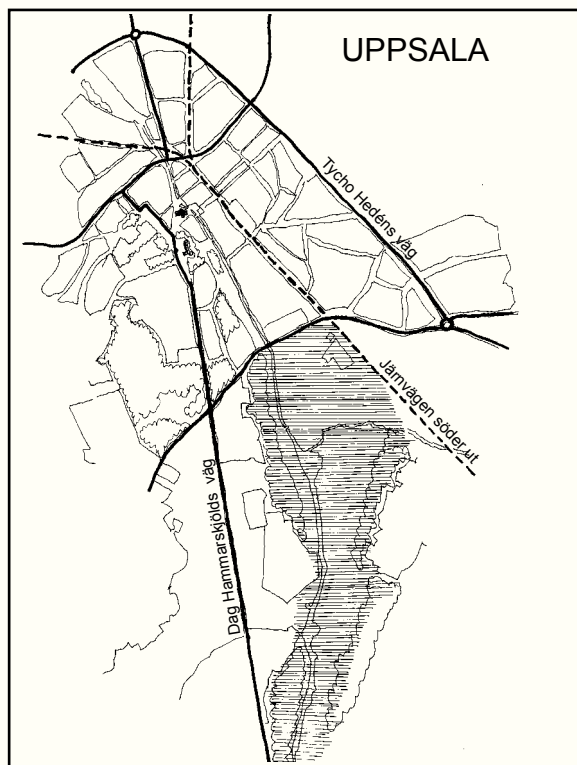
Betande djur är en viktig del i att hålla landskapet öppet.

Vid Kungsängsreservatet blommar kungsängsliljorna rikligt i slutet av maj.

Ängsmarkerna kring Kungsängen och Övre Föret är viktiga för fågellivet.

Årike Fyris-området markerat med skuggning.

Restaurering och hävd

Sedan 1993 arbetar Uppsala kommun för att bevara och utveckla värdena inom Årike Fyris. Arbetet sker i samverkan med den största markägaren i området, Sveriges lantbruksuniversitet. Vi har fräst de egenväxta strandängarna och kommer att ha en aktiv skötsel med slåtter och bete. Vi vill öka tillgängligheten till området, men göra det på ett varsamt sätt så att natur- och kulturmiljövärden inte skadas.

För mer information kontakta Fritids- och naturkontoret tfn 018-727 40 00 (växel).

Text: Anders Eriksson, illustrationer: Karin Åkerblom, layout: Boel Jacobsson, Lotta Lundell och Helena Jeppsson, tekniska kontoret. Foto: © Claes Grundsten. Jan 2003.

Välkommen ut i åriket!

